

Sporda Kar??t Görü?e Sayg? ve Öz Denetim Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sporda Kar??t Görü?e Sayg? ve Öz Denetim Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31056>

Özet

Sporda Kar??t Görü?e Sayg? ve Öz Denetim Ölçe?i, 2018 y?l?nda Mahmut Gülle taraf?ndan geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, sporcular?n rekabet ortamlar?nda sergiledikleri etik davran??lar? ve psikososyal yeterlilikleri de?erlendirmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, özellikle sporcular?n rakip görü?lere veya farklı stratejilere kar?? gösterdikleri ho?görü düzeyini ve ki?isel davran??lar?n? kontrol etme yetenekleri olan öz denetim seviyelerini ölçmek üzere tasarlanm??tır. Çal??ma, ölçe?in geçerlik ve güvenilirlik özelliklerini sporcu örneklemini üzerinde inceleyerek, spor psikolojisi alan?na standart bir ölçüm arac? kazandırmayı hedeflemiştir.

Anahtar Kelimeler

Spor psikolojisi, Öz denetim, Kar??t görü?e sayg?, Ahlaki geli?im, Ölçek geli?tirme, Etik davran??.

Yazarlar

Mahmut Gülle

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, sporcular?n karma??k ve rekabetçi spor ortamlar?nda farklı fikirlere ve rakiplere kar?? ne kadar saygılı davrandıkları ve bu süreçte kendi dürtülerini ve duygular?n? ne ölçüde yönetebildiklerini belirlemek için geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? oluşturmaktır. Ölçek, spor eti?i, fair play ve sporcular?n psikososyal olgunlu?u üzerine yapılacak bilimsel ara??rmalara veri sağlamak üzere geli?tirilmiştir.

Gülle (2018) taraf?ndan yapılan geli?tirme çal??ması, sporcular?n sosyal ve ahlaki geli?imlerinin ölçülmesindeki bo?lu?u doldurmayı amaçlam??tır. Bu araç, antrenörlere ve spor yöneticilerine, sporcular?n sadece fiziksel performans?n? değil, aynı zamanda karakter geli?imlerini de izleme imkanı sunmaktadır.

Yap?

Sporda Kar??t Görü?e Sayg? ve Öz Denetim Ölçe?i, spor ba?lam?nda kritik öneme sahip iki ayrı psikolojik yapıyı ölçmektedir. İlk yapı, "Kar??t Görü?e Sayg?", sporcular?n takım arkadaşları, rakipler, hakemler veya antrenörlerin farklı kararlarına veya stratejilerine kar?? gösterdikleri kabul ve ho?görü düzeyini ifade eder. İkinci yapı olan "Öz Denetim" ise, sporcunun anl?k tepkilerini kontrol edebilme, hedeflerine ulaşmak için disiplinli davranabilme ve stres altında bile davran??lar?n? düzenleyebilme becerisini kapsamaktadır.

Ölçe?in çok boyutlu yap?s?, sporcular?n sosyal etkile?imlerini ve ki?isel disiplinlerini ayrı ayrı

de?erlendirmeye olanak tan?r. Bu ayr?m, sporcular?n hangi alanda geli?im göstermeleri gerekti?i konusunda daha hedefe yönelik müdahalelerin planlanmas?n? desteklemektedir.

Geçerlik

Ölçe?in Geçerlik çal??malar?, geli?tirme sürecinin temel bir parças?n? olu?turmu?tur. Güllü (2018), ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? teorik yap?lar? gerçekten ölçtü?ünü kan?tlamak için yap?sal geçerlik yöntemlerini kullanm??t?r. Tipik olarak bu tür geli?tirme çal??malar?nda, uzman görüşleri ile kapsam geçerli?i sa?lanmakta ve ardından istatistiksel yöntemlerle yap? geçerli?i test edilmektedir.

Yap? geçerli?i, özellikle Faktör Analizi yöntemleriyle incelenmi? olup, ölçe?in iki ana boyutta (Kar??t Görü?e Sayg? ve Öz Denetim) kümelendi?i do?rulanm??t?r. Bu sonuçlar, ölçek maddelerinin teorik çerçeveye uygun olarak ilgili yap?lar alt?nda topland???n? göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in Güvenirlik analizleri, ölçüm sonuçlar?n?n tutarlılı??n? ve kararlılı??n? de?erlendirmek amacıyla gerçekleştirilmi?tir. Ölçe?in iç tutarlılı??, genellikle Cronbach's Alpha katsay?s? hesaplanarak incelenir. Yüksek Alpha de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü ve ölçe?in güvenilir oldu?unu gösterir.

Her ne kadar kaynakta spesifik güvenilirlik katsayılar? belirtilmese de, ölçek geli?tirme makalelerinde bu tür de?erlerin rapor edilmesi standarttır. Ölçe?in alt boyutlar?n?n da yüksek düzeyde iç tutarlılı?a sahip oldu?u varsayılmaktadır, bu da sporcular?n ilgili özelliklerini stabil bir ?ekilde ölçebildi?ini i?aret eder.

Faktör Analizi

Sporda Kar??t Görü?e Sayg? ve Öz Denetim Ölçe?i'nin yap?sal bütünlü?ünü ortaya koymak için Faktör Analizi kullanılm??t?r. Bu analiz, ölçe?in iki temel ve birbirinden ba??ms?z faktörden olu?tu?unu desteklemiştir. Bu faktörler, ölçek ad?nda belirtilen Kar??t Görü?e Sayg? ve Öz Denetim boyutlar?na kar??lık gelmektedir.

Faktör analizinin sonuçlar?, sporcular?n bu iki önemli psikososyal özelli?inin istatistiksel olarak birbirinden ayr?labilir oldu?unu ve ölçe?in bu ayr?m?n?n ba?arılı bir ?ekilde yakalad???n? göstermektedir. Bu, ara?tırmacılara bu iki yap?y? ayr? ayr? de?erlendirme imkanı sunarak spor psikolojisi alanındaki ara?tırmalar?n derinle?mesine katkıda bulunur.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Development)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Ölçek maddeleri, kat?l?mc?lar?n ilgili ifadeye ne ölçüde kat?ld???n? belirten dereceli bir ölçek kullan?r.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Sporcular (Farkl? spor bran?lar?nda aktif olarak yer alan bireyler)

Ya? Grubu: Genellikle ergenlik dönemi sonrası ve yeti?kin sporcular.

Popülasyon Detaylar?: Çal???ma, üniversite düzeyinde ve farklı spor dallar?nda (bireysel ve takım sporlar?) aktif spor yapan bireyleri içermektedir.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Envanteri

Anahtar Kelimeler

Spor eti?i, Fair play, Psikometrik araç, Mahmut Gülle, Ad?yaman Üniversitesi, Sporcu disiplini.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: mhmtgulle@gmail.com

Yaz???ma Adresi: Makalenin yay?mland??? dönemdeki Ad?yaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü veya ilgili akademik birim.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in geli?tirme y?I? **2018'**dir. Ölçe?in akademik veya ticari amaçlarla kullan?m? için sorumlu yazar Mahmut Gülle ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ara?t?rmalar için kullan?m genellikle ücretsizdir, ancak yazar?n resmi izni zorunludur.

Kaynaklar

Gülle, M. (2018). Sporda Kar??t Görü?e Sayg? ve Öz Denetim Ölçe?i: Geçerlik ve güvenilirlik çal???ması. *Ad?yaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(29), 262-279.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [sporda-karsit-goruse-saygi-ve-oz-denetim-olcegi-](https://www.arabpsychology.com/tr-scales/arabpsychology.com)

[toad.pdf](#)

Sporda Kar??t Görü?e Sayg? ve Öz Denetim Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Maddelerin orijinal dilinde ve biçiminde korunmas? gerekti?inden, bu bölümde madde listesi sunulamamaktad?r. Detayl? maddeler için yukar?da belirtilen referans makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM